

BAŞKA ÜLKELERİN İŞÇİ SINIFLARIYLA AYNI SORUNLARIMIZ MI VAR?

Aydınlık Dergisi, 17 Nisan 2005

Yıldırım Koç

Geçenlerde bir toplantıda benden önce konuşan bir şube başkanı, katıldığı bir uluslararası sendika toplantısına değinerek, tüm dünyadaki işçilerin aynı sorunlarla boğuştuğunu söyledi. Gerçekten de, özelleştirme tüm ülkelerde bir sorun. Kaçak işçilik de öyle. Sosyal devlete yönelik saldırıları birçok ülkede görmek mümkün. Ulusötesi şirketler, üretimi bir ülkeden diğerine kaydırarak, ücretleri düşürmeye, çalışma koşulları geriletmeye çalışıyor. Bütün bunlar, **bugün** tüm ülkelerdeki işçi sınıflarının sorunlarının ortak, kısa vadede çözümlerinin ve kurtuluşlarının da aynı olduğunu göstermiyor mu?

Göstermiyor; çünkü sorunlar aynı değil. Emperyalist sömürü ve emperyalizm sona erdirilmediği sürece, aynı gibi gözükken sorunlar gerçekte önemli farklılıklar içeriyor. Emperyalist ülkelerin işçi sınıfları emperyalist sömürüden pay alıyor. Emperyalist ülkelerin az gelişmiş ülkelerde uyguladığı politikalar da ülkeden ülkeye farklılık gösteriyor.

Tabii ki ortak sorunlar da var. Ancak ilk bakışta ortak sorun gibi gözükken birçok olayda gerçekte büyük ve hatta çelişkili çözümlerin savunulduğu ortaya çıkıyor. Burada genellikle gözden kaçan en önemli nokta, Türkiye’de işçi sınıfına yönelik her saldırının gerçekte Türkiye Cumhuriyeti’ne de bir saldırı olduğudur. Böyle bir durum emperyalist ülkelerin işçi sınıfları için geçerli değildir. Az gelişmiş ülkelerin büyük çoğunluğunda da emperyalizmin baskı ve tahakkümü ülkelerin bağımsızlığına ve ulusların egemenliğine büyük darbeler indirmiştir. Ancak bu ülkeler, emperyalizmin parçalamaya yönelik saldırısıyla karşı karşıya değildir. Diğer bir deyişle, birçok ülkede işçi sınıfları sermayenin saldırısıyla karşı karşıyadır. Türkiye’de ise hem sermayenin saldırısı, hem de ABD emperyalizminin ve AB emperyalizminin ülkeyi bölme ve parçalama çabaları vardır.

Sosyal devlete yönelik saldırıyı alalım. Türkiye’den de bazı sendikalarımızın üyesi bulunduğu Uluslararası Kamu Görevlileri Federasyonu (PSI) kamu hizmetlerine sahip çıkmak amacıyla ülkemizi de içine alan bir kampanya başlattı. Gerçekten de ilk bakışta ortada ortak bir sorun var ve ortak bir çözüm gerekiyor gibi gözüküyor. Ancak biraz daha ayrıntıya girildiğinde, farklı bir durum ortaya çıkıyor.

Türkiye’de sosyal devletin tahrip edilmesinin, özelleştirmelerin, kamu hizmetlerinin zayıflatılarak devletin vatandaşla bağının zayıflatılmasının ve hatta koparılmasının amaçları, Avrupa’nın emperyalist ülkelerindekinden veya Polonya’dakinden farklıdır. Avrupa’da ve hatta örneğin Şili’de veya Pakistan’da emperyalizmin ülkeyi parçalama gibi bir niyeti ve çabası yoktur. Bu ülkelerde amaç gerçekten ağırlıklı olarak kar elde etmektir. Ancak Türkiye’de bu uygulamaların temel amacı, Türkiye’nin zayıflatılması ve parçalanmasıdır. Bu nedenle, Türkiye’de biz özelleştirmeye karşı çıkarken ve sosyal devlete sahip çıkarken, aynı zamanda Türkiye’ye sahip çıkıyoruz ve çıkmak zorundayız. Tekel işçilerinin “TEKEL vatandır, vatan satılmaz” sloganında ifadesini bulan anlayış bu açıdan son derece önemlidir. Ancak ABD işçisinin, Bulgar işçisinin böyle bir anlayışı ve çabası yoktur.

Gerçekten ilk bakışta sorun ve çözüm ortak gibi gözüküyor. Ancak ayrıntıya inildiğinde ortaya çıkan tablo şudur: Türkiye, ABD emperyalizminin ve AB emperyalizminin tehdidi ve saldırısı altındadır. Özelleştirme, yalnızca işçi sınıfına yönelik ekonomik ve toplumsal bir saldırı değildir; aynı zamanda devletle vatandaş arasındaki bağı zayıflatmayı ve hatta koparmayı amaçlayan bir silahtır. Biz, özelleştirmeye karşı çıkarken, “kahrolsun emperyalizm, yaşasın vatan” demeliyiz. Başka ülkelerin işçileri ise “yaşasın kamu hizmetleri, daha kaliteli kamu hizmeti” diyorlar. Özelleştirme bizim için işçisiyle, köylüsüyle, tüm halkıyla Türkiye’ye yönelik bir tehdittir. Emperyalist ülkelerin işçileri için böyle bir sorun yoktur. Türkiye gibi önemli bir

jeopolitik konumda olmayan azgelişmiş ülkelerin işçileri için de sorun yalnızca ekonomik ve toplumsal boyutludur.

Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi tabii ki diğer ülkelerin işçi sınıflarıyla bazı sorunları paylaşmaktadır. Ancak bu sorunların çözümü için önerilenler, emperyalist ülkelerin sendikalarının programlarıyla sınırlı kalmamalı; emperyalizmin Türkiye'ye yönelik tehditleri ve saldırısı her sorunun tartışılmasında ana hareket noktası olmalıdır. Emperyalist ülkelerin işçi sınıfları da özelleştirmeden yakınabilir, ancak onların kısa vadeli çıkarları, emperyalist sömürünün daha da yoğunlaştırılmasındadır. Bu nedenle, onların özelleştirmeye karşı çıkışları dar kapsamlıdır; öze ilişkin değildir. Diğer ülkelerin işçileriyle ortak sorunlarımızı bilmeliyiz; ancak farklılıklarımızın ve emperyalist ülkelerin işçi sınıflarının izlediği çizginin de farkında olmalıyız.